

Dødens gudsøn

Der var engang en fattig mand, som havde tolv børn og måtte arbejde dag og nat for at skaffe føden til dem. Da det trettende kom til verden, vidste han slet ikke, hvordan han skulle klare sig, og i sin fortvivlelse gik han ud på landevejen for at bede den første han traf, om at stå fadder til barnet. Den første, han mødte, var den gode Gud. Han vidste allerede besked og sagde: "Jeg har ondt af dig, stakkels mand. Jeg vil stå fadder til dit barn og sørge for, at det går det godt i livet." - "Hvem er du?" spurgte manden. "Jeg er den gode Gud," svarede den fremmede. "Ja, så skal jeg ikke have dig til fadder," sagde manden, "du giver nogle rigdom og lader andre dø af sult." Manden forstod ikke, hvor vist Gud fordeler fattigdom og rigdom og gik derfor videre. Kort efter mødte han djævelen, som sagde til ham: "Hvis du vil lade mig stå fadder til dit barn, vil jeg skænke det guld og ære og al verdens herlighed." - "Hvem er du?" spurgte manden. "Jeg er djævelen," svarede den fremmede. "Ja, så skal jeg ikke have dig til fadder," sagde manden, "du forfører menneskene til ondt og bedrager dem." Han gik videre og lidt efter mødte han døden. "Hvem er du?" spurgte han. "Jeg er døden, der gør alle lige," svarede den fremmede. "Ja, du skal stå fadder til mit barn," sagde manden, "du gør ikke forskel på fattig og rig." - "Jeg vil gøre din søn rig og berømt," sagde døden, "det er altid godt at have mig til ven." Næste søndag, da dåben fandt sted, kom døden da også, og stod fadder til barnet.

Da drengen var kommet til skels år og alder, trådte gudfaderen en dag ind i stuen og bød ham følge med. De gik ud i skoven, og der viste han ham en lille plante og sagde: "Nu skal du få din faddergave. Jeg vil gøre dig til en berømt læge. Hver gang du bliver kaldt til en syg, vil jeg vise mig for dig. Står jeg ved den syges hoved, behøver du blot at give ham en af disse urter, så bliver han rask. Men står jeg ved fodenden skal du sige, at ingen magt i verden kan frelse ham. Vogt dig for at bruge urten imod min vilje, det kunne komme dig dyrt til at stå."

Inden der var gået ret lang tid, var gudsønnen den berømteste læge i hele verden. "Han behøver kun at se på en syg, så ved han straks, om han vil leve eller dø," sagde folk. Langvejs fra kom de rejsende for at hente ham til deres syge, og han blev snart meget rig.

Engang blev kongen syg, og der blev sendt bud efter lægen, for at han skulle sige, om han kunne leve. Men da han kom ind til sengen, stod døden ved fodenden. For ham var der ingen lægedom. "Mon jeg ikke kunne narre døden en gang," tænkte lægen, "han vil vel nok blive gal i hovedet, men da jeg er hans gudsøn, bærer han forhåbentlig over med mig." Derpå vendte han den syge, så døden kom til at stå ved hovedgærdet, og tog en af sine urter frem og gav kongen den. Men døden kom til lægen med et mørkt ansigt og truede ad ham. "Denne gang skal jeg tilgive dig," sagde han, "men sker det en gang til, er det ude med dig."

Kort tid efter blev kongens eneste datter meget syg. Han var ved at græde sig øjnene ud af hovedet og lod bekendtgøre, at den, der kunne helbrede hende, skulle få hende til ægte og arve riget efter ham. Da lægen kom til den syge, så han, at døden stod ved hendes fødder. Men han blev så blændet af kongedatterens skønhed, at han glemte alt andet. Han så ikke, at døden truede ad ham med sine knokkelhænder, men vendte hende om, så hovedet kom til at ligge i fodenden af sengen. Så gav han hende en urt og straks fik hendes kinder farve, og hendes læber åbnede sig igen.

Men døden gik lige hen til sin gudsøn og sagde vredt: "Nu kommer turen til dig." Derpå tog han fat i ham med sine iskolde hænder og tvang ham til at følge med ned i en underjordisk hule. Der stod tusinder og atter tusinder af lys og brændte. Nogle var store, andre var allerede brændt halvt ned, og atter andre var ganske små. Hvert øjeblik slukkedes nogle og andre tændtes, så det så ud, som om flammerne hoppede frem og tilbage. "Det er menneskenes livslys," sagde døden, "de store er børnenes, de halve tilhører mennesker i deres bedste år, og de små er de gamle menneskers. Men tit har også børn og unge mennesker kun et lille lys." - "Vis mig mit," sagde lægen og tænkte, det måtte vel være temmelig stort. Døden viste ham en lille stump, der var lige ved at gå ud. "Det er dit lys," sagde han. "Kære gudfader," råbte lægen forskrækket, "tænd et nyt. Lad mig leve med min dejlige kongedatter og blive konge over hele riget." - "Det kan jeg ikke," svarede døden, "det ene lys må slukkes, før det andet kan tændes." - "Så sæt det gamle ovenpå et nyt, så det brænder videre," bad lægen. Døden lod, som han ville opfylde hans ønske, og hentede et stort lys. Men da

han skulle sætte det ovenpå den lille stump, væltede han den med vilje, så den slukkedes. I samme nu sank lægen om og var død.

* * *